

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajtájdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Kisebbségi konföderáció.

— Irta: Dr. Csiby Andor. —

A kisebbségi politikai horizonton a legaktuálisabb probléma most a kisebbségek összefogása egy közös politikai platformra.

Ennek a közös összefogásnak szükségességét az egyes kisebbségekben két cél válthatta ki: egyik tisztán taktikai, mely szerint a mindenkor választásoknál szerveztségüknek fogva nagyobb és számbavehetőbb súlyt képviselve a törvényhozásba nagyobb erő bevitele, másrészt a kisebbségi sérelmeknek és célkitűzéseknek közös nevezőre hozásával nagyobb politikai és gazdasági eredmények kiereszkölése.

Az illetékesek ezen készülő összefogásról csakis nagy kontúrokban nyilatkoznak, míg a részletekről mélysegesen hallgatnak. Ez természetes is, mert hiszen a politikának ez az alaptermészete.

Sokszor jó, sokszor rossz. Nekünk azonban, kik kívül állunk az illetékeseken, szabad lesz megkockáztatnunk egy pár észrevételt erről a készülő összefogásról.

Mindenekelőtt le lehet szögezni, hogy ez az összefogás nem lehet „paktum” vagy „kartell”, mert hiszen ezek csak bizonyos célok elérése tekintetében ideiglenesen köttetnek s céljuk csakis addig tart, míg vagy eléri azt, s akkor önmaguktól felbomlanak, vagy ameddig belátva a cél elérhetetlenségét, mint célra nem vezetőt, s így szükségtelet, fel nem bontják. Épen ezen célkitűzésük folytán nincs is meg az az erkölcsi és erő kisugárzásuk.

A készülő kisebbségi összefogásnak csakis egy új politikai orientáció lehet a célja nem az uralkodó politikai pártok irányában, hanem egymással szemben.

Az egyes elhangzott politikai kijelentések szerint hogy mi lesz ennek az egyesülésnek címe, nem lényeges; fő a tartalom.

Ez magában véve nagyon is kézenfekvő, azonban véleményünk az, hogy a címnek és tartalomnak teljesen fedniük kell egymást, mert különben mi, kik kívül állunk sorsunk politikai intézésén, sohasem fogjuk tudni, hogy a születendő gyermek „Péter”-e, vagy „Pál”?

Eklatáns példája ennek Bucsan volt kisebbségi miniszternek csak a minapában tett azon kijelentése, hogy a csucsa paktum igaz, hogy felölelte az összes kisebbségi sérelmeket s az is igaz, hogy ezek teljesítésére magukat kötelezték, de — ez csak politikai keret volt abból a célból, hogy a kisebbségek megfelelő számban beviessék embereiket a törvényhozásba.

Vagy ott volt legutóbb a választások után a szász kisebbséggel történt

Az egyháztanács ülése. Görög Joachim emlékezete.

A lat. szert. egyháztanács február 28-án gyűlést tartott. Szabó György apát, főesperes megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg Görög Joachimról.

„Szomorú kötelességnek teszek eleget — ugymond — amikor első rendes gyűlésünknek a megnyitása előtt a testvér egyházközösség nagy gyászáról emlékezem. Az isteni Gondviselés új megpróbáltatása. A súlyos veszteséget mindannyian érezzük. A gyász a mi hitközösségünknek is a gyász. Ennek a plebániának egy időben, a betöltés ideje alatt püspöki megbízásból a vezetője volt. De nemcsak ezért. Hanem mert katolikus volt. Szerette egyházát, amelyben közösek voltunk. Ha kellett, szavával és tüzes lelkével megvédte, tiszta jellemével pedig emelte a tekintélyét és megbecsülést szerzett neki min-

denki előtt. És gyászolunk mi is, mert magyar volt. Olyan magyar, aki a tevékeny, izzó, áldozatos fajszeretben példát mutatott. Hőzátartozott nemes alakjával az életünkhöz. Vállalta a sorsunkat nemcsak az örömben, hanem még jobban, még áldozatosabban, a megalázó és megpróbáltatásokban. S ebbe a fenntartó, önmagában erőt jelentő és biztonságot adó pillérbe sujtott az életeket élő villám. Emléke közöttünk mindig áldott lesz.”

Az egyháztanács jegyzőkönyvébe iktatta a főesperes megemlékezését és dr. Todor Béla főgondnok indítványára az örm. szert. egyháztanáccsal átiratban közölni fogják.

Ezután a gyűlés fontos személyi és anyagi kérdésekben hosszasan tanácskozott.

Dr. László Dezső kamarai képviselő alapítványa a székely ifjuság fuvós zenekara javára.

Városunkban csendben, minden feltűnés nélkül, de annál eredményesebben működik Madaras István banktisztviselő vezetése mellett a székely ifjuság műkedvelő egyesülete, melyről csak akkor veszünk tudomást, mikor egy-egy szép műkedvelői előadással meglepnek minket.

Komoly vezetés mellett komolyan dolgozik a székely ifjuság egy töredéke az önmaga képzésén, s közöttük nem fordul elő az a nem ritka sajnálatos esemény, hogy egy-egy ünnepnapon, mint például hamvazó szerda reggelén is, mikor az ájtatos hívek templomba mennek, vagy mások munkájuk elvégzésére igyekeznek, összefogóva, dülöngézve haladnak végig az utcákon, megbotránkoztatva viselkedésükkel és artikulálatlan hangjukkal, melyet ők éneknek neveznek, a járó-kelők.

Az egyesületbe tömörült székely ifjuság a maga továbbképzésére elhatározta, hogy a szász

földművelő ifjuság mintájára megalakítja maga között a fuvós zenekart is, hogy ünnepélyeken és előadásokon emelje azoknak súlyát és tekintélyét s egyúttal a magát is.

Ezen szép, kulturális cél megvalósítását tette lehetővé egy nobiles cselekedetével dr. László Dezső kamarai képviselő, mikor febr. 28-án levélben értesítette Madaras István banktisztviselőt, mint a földműves ifjuság egyesületének vezetőjét, hogy ugyanezen napon a Gyergyói Bank és Takarékpénztárnál első alapítványként a fuvós zenekar részére letétbe helyezett 30.000 lejt.

Dr. László képviselő ezen nobiles cselekedete, azt hisszük, kellő méltánylásra fog találni nemcsak az egyesületben, melynek tagjait még nagyobb ambícióra fogja sarkalni, hanem minden közügyért lelkesedő egyént is, hogy a jó példát követve segítségére siet egy törekvő és működésével ideális célt szolgáló egyesületnek.

nézeteltérés, mikor egy szép napon a mandátumok elosztása alkalmával azt hallottuk, hogy a szászok is felmondták a paktumot. mivel ők is csak „választási kartell” kötöttek velünk, nem pedig egy közös kisebbségi platformon egyeztek meg, mint ahogy mi azt hittük.

Nem tagadhatjuk — akár igaz volt a szászoknak ez a kijelentése, akár nem — bennünk még a látszata is bizonyos levertséget és csalódást okozott.

Kisebbségi tövises életünkben veszélyes lenne ez a politikai játék.

Másik kérdés, hogy mit hozhat nekünk ez a politikai orientáció, ismételve olyan értelemben, mint azt fennebb említettem.

Azt hiszem senki sem veheti rossz néven azt az aggodalmunkat, hogy ettől a konföderációtól csak a nagyobb súly szempontjából várhatunk előnyöket, de nem az eredmények szempontjából.

Romániának u. i. nemcsak magyar és német, hanem bolgár, orosz, ruthén, macedon, török, szerb stb. kisebbségei is vannak, s ezeknek — eltekintve Erdély és a Regát közötti mentalitás különbségétől, létfeltételei nem mindenben azonosak a mieinkkel. Már pedig csak hasonló okok szülnek hasonló okokat.

A kisebbségi konföderáció helyett sokkal célirányosabbnak tartanánk egy erdélyi konföderációt épen azért, mivel Erdély mentalitásában és gazdasági berendezkedéseiben is zárt egységet alkotván, a három itt élő nemzet létfeltételei is ugyanazok. De nemcsak létfeltételei ugyanazok, de politikai mentalitása is, mert amíg Erdély a regáti elnyomó politikával szemben nyugati mentalitású politikával küzd, addig a Regát bizantinizmussal, úgy, hogy a Regát az erdélyi politikát a magáéval csakis az erdélyi románság dekadenciáján keresztül tudná csak

közös nevezőre hozni.

Az erdélyi három nemzet létfeltételeinek közössége folytán tehát nem lenne semmi nehézség a küzdelemben egy közös platformot találni olyformán, hogy speciális nemzeti, vallási stb. céljainak elérése szempontjából minden nemzet fenntarthatná magának a szabad kezét.

Ez az eszme nem is épen olyan új, ez felvetődött a magyarság körében is többször, s úgy látszik, hogy a leg-erősebb politikát csináló faktor: az élet is az erdélyi három nemzetet erre a politikára predesztinálta.

Kíváncsian várjuk tehát a kisebbségi konföderációt s különösen az eredményeket, melyeket hozni fog.

A febr. 26-iki „Takarékossági nap”

szokatlan érdeklődés mellett folyt le a központi elemi iskola nagytermében.

Szokatlan volt ez a nagy érdeklődés azért, mivel a takarékoskosság nagy önfegyelmelzést követel az emberektől, már pedig az emberek alaptermészete ellene van minden fegyelemnek.

De szokatlan volt azért is, mivel a nép előtt szokatlan volt maga a név is: „Takarékossági nap.”

Mégis meg tudtuk érteni az odaadó figyelmet, mellyel minden résztvevő az előadón csüngött, ha elgondoltuk, hogy tulajdonképpen egy annyira fontos témáról volt szó, amelynek egy egész életre kiható hatásairól mindenki meg volt győződve.

Az előadásorozatot Szabó György apát, főesperes nyitotta meg egy általános ismertetéssel a takarékoskossági napról.

Meggyőző szavakkal bizonyította be, hogy a takarékoskosság az emberek, de a nemzetek életében is mily fontos szerepet tölt be; hogy vallásunk alaptételei is a takarékoskosságot egyik legszebb erénynek tartják.

A takarékoskosság jólétet, rendezett anyagi viszonyt, ez pedig tekintélyt és megbecsülést eredményez, úgy az egyes emberek, mint nemzetek életében.

Szabó György apát tetszéssel fogadott szavai után a helybeli fiatal alakulat, de eredményekben annál szebb „Kath. Legényegylet” énekelt el egy-két igen hatásos dalt, egyet különösen szépet, dalt a dalról.

Az énekek után Szakács Antal segéd-lelkész értekezett a gyermekek takarékoskosságra neveléséről.

A szülőkhöz szólt szavaival, akiknek kezében van letéve gyermekük egész jövő boldogulása, s kiknek fokozott feladatát képezi a gyöngy, hajlítható gyermeki karaktert a takarékoskosságra való korai szoktatással kialakítani.

Kedvesen, közvetlenül, amint lélek szól a lélekhez, szív a szívhez, példákkal bizonyítgatta, hogy a takarékoskosság milyen szép erény, míg a kapzsiság és vagyongyűjtés magáért a pénzért milyen visszataszító.

Balázs Sándor tanító a takarékoskosságról közgazdasági szempontból beszélt. Az életből vett egyszerű, de annál meggyőzőbb erejű példákat hozta fel arra, hogy lehet a mindennapi életben észrevétlenül is szép eredményt elérni csak egy parányi kis takarékoskossággal is. Alapul vette városunk mintegy 5000 családszámát, amelyik mindegyikében naponta egész észrevétlenül meg tudnak takarítani 10 lejt, ha — akarnak. S ha ez az 5000 család naponta csak 10 Lejt is takarít meg, akkor naponta 50.000 lejre gyűl fel ez a parányi összeg, amely már tekintélyes összeg akár az egyének, akár társadalmak, intézmények viszonylatában is.

Balázs Sándor előadása után újból az énekek jött pár népdallal, mely után dr. Bartos Gyula ügyvéd helyett, kit betegsége gátolt meg, abban, hogy hirdetett előadását megtartsa, dr. Csiby Andor ny. vár. tanácsos terjesztette elő azokat a javaslatokat, melyek pontokba foglalva sorolták fel a takarékoskosság eléréséhez az egyes fontos állomásokat és eszközöket.

Mint társadalmi életünknek a takarékoskosság szempontjából két legnagyobb ellenségéről:

a tulzott alkohol fogyasztásról és a szokásos torozásokról beszélt bővebben, kimutatva azt, hogy míg a torok különösen a mostani nyomászó gazdasági helyzetben, nemcsak az egyes családok tönkremenetelét segítik elő, hanem meggyalázása a halott emlékének és semmibe vévése a gyászoló család fájdalmának, hogy akkor, mikor a családnak feje, anyja vagy gyermeke fekszik a ravatalon, a torozók dorbézolásával és kártyázással szennyezik be a halott emléket. Ezért tehát minden erőnkől oda kell hatni, hogy népünknek a torozás megszűnjék.

Együttal a takarékoskosság gyakorlása szempontjából felhívta a figyelmet a helyi Ipartestület temetkezési segély egyletének áldásos működésére.

Kassay Lajos kanonok zárószavaiban megköszönte az előadónak és a Legényegyletnek és ennek karnagyának: Páll Vencel főkántornak a szép cél érdekében kifejtett munkálkodását, majd a pápai himnusz elénekzése után Szabó György apát a gyűlést bezárta.

Amint észrevettük és halljuk, az előadás közvetlensége és a sok tanulság, melyet a hallgatóság az előadatokból merített, annyira mély benyomást tett a résztvevő közönségre, hogy még egy újabb takarékoskossági nap rendezését kérték, melyet Szabó György apát a legnagyobb örömmel meg is ígért.

A gyergyószentmiklósi Ipartestület dalárdájának évi közgyűlése.

Igen szép közgyűlést tartott a Gyergyószentmiklósi Ipartestület dalárdája február 26-án délután 4 órától kezdődőleg az Ipartestület székházában.

A komolyságnak, benső összetartásnak és fegyelemnek felemelő példájával találkozunk a közgyűlésen, s amely testület ilyen erkölcsi alappal bír, csak az produkálhat olyan eredményt, mint amelyet a közgyűlésen felolvasott titkári jelentésből ismertünk meg.

Mi, kik csak kívülről látjuk és tapasztaljuk az iparos dalárda működését, csak azt tudjuk, hogy már annyira összeforrott ez a fehér keztyűs és sapkás s már külsejében is imponáló testület városunk társadalmi és kulturális életével, hogy náluk nélkül már el sem képzelhetünk egyetlen egy társadalmi vagy kulturális megnyilatkozást sem.

Valahányszor látjuk őket, mindig őszinte, jóleső öröm tölt el bennünket, s most is, mikor közgyűlésükön egy év eredményét hallottuk tőlük egy csokorba gyűjtve, még jobban megerősödött bennünk az a tudat, hogy ez a dalárda jó alapokra van fektetve, jó vezető kezekben van és még igen sok szépet és kellemeset fog nekünk nyújtani.

A közgyűlést Gereöffy Osnád elnök nyitotta meg tartalmas beszédével, melyben legelőször is a dalárda nagy halottját, egyik alapítótagját: Görög Joachimot parentálta el.

A megemlékezés méltó volt a nagy halotthoz, méltó volt a dalárdához s épen azért szükségesnek tartjuk azt jövő számunkban egészben leközlönni.

Az általános tetszéssel fogadott megnyitó után György Sándor titkár terjesztette elő múlt évi jelentését.

Ebből a jelentésből tudtuk meg, hogy úgy az 1926., mint az 1927. év októberében megtartott, szokásos szüreti mulatság nemcsak szép erkölcsi, de minden nagy befektetés mellett is szép anyagi eredménnyel is zárult, melyet a dalkör felszerelésének kiegészítésére fordított.

Rendezett a dalárda egy Beethoven-estét, résztvevő Szárhegyen Szent Ferenc 700 éves, gróf Majláth Gusztáv 30 éves jubileumán, a helybeli zeneegylet estélyén, s ezenkívül több estélyen és ünnepélyen szerepelt több-kevesebb számmal.

A bajtársi együttérzés ápolására ezenkívül megrendezte szokásos nyári majálisát és külön rendezett f. év jan. 7-én egy 100 terítékes bankettet, amely alkalommal számos bizonyítékát tapasztalhatta az egyesület a város minden társadalmi osztálya rokonérzésének.

A titkári jelentés is fájdalmasan emléke-

zik meg Görög Joachim kanonok, alapító tag haláláról, amely sirbaszállás a dalárda jeligéjét egy fájdalmas strófával szaporította:

„Sir és gyászol a mi dalunk
Tegnapelőtt óta,
Dalos ajkon vajjon mért is
Zokog ma a nóta;
Téged gyászol, Érted sirunk
A fájdó bús dalba,
Békény partján, Gyergyó síkján
Sír, zokog a nóta.

Fájdalmasan emlékezik meg a titkári jelentés Dobribán István működő tagnak elhunytáról is, ki 34 évig volt a dalkör szorgalmas, törekvő tagja, aki előrehaladott kora dacára is az utolsó percig lelkesen teljesítette dalegyleti és dalospajtási kötelességét.

Résztvevő a dalárda néh. György Sándorné, özv. Gáspár Máténé, Lengyel Ignácné és Misuray Lajosné temetésén, valamennyinél gyász-dalok éneklésével.

A titkári jelentés az egyesület köszönetét fejezi ki két szimpatikus karnagyának: Bálint Ákos és Schuller János uraknak, kik fáradságot nem ismerve törekedtek a tagokat a dalvarázsa folytán egymáshoz minél közelebb hozni.

A tartalmas titkári jelentést György Sándor titkár azzal az óhajjal fejezi be, vajha az egymás megértése és szeretete a dalkör működését minél áldásosabbá és minél kedvesebbé tegye, hogy mindazok, kik ennek az egyesületnek működését figyelemmel kísérik, benne örömet és gyönyörűségüket találják.

A Kereszt diadala.

A Szentkereszt hadsereg szárhegyi tagozata, mely mindössze egy év előtt alakult meg, vidéki viszonylatban hatalmas eredményt ért el.

A hatszáz lelket számláló tagozat e rövid idő alatt tartott 6 teljes tagozati gyűlést, négy tiszti értekezletet, levezette a Szent Ferenc 700 éves évfordulójának jubiláris nagy ünnepségét, ezen kívül tartott tíz műsoros ünnepséget. — Szinte hihetetlennek látszó munkásság az alakulás első évében, a kezdet kezdetén, pedig ragyogó igazság ez!

Midőn jóleső érzéssel tekintünk vissza e fényes eredményre, felemelt fővel, nemes büszkeséggel szögezzük le, hogy jelszavunkat: „In hoc signo vinces”, melyben Nagy Konstantin császár is legfényesebb diadalát aratta, s mely az Égnek egyenes utmutatása — helyesen választottuk meg. E szép eredményre csak rendkívüli erő segíthetett, rendkívüli, mely a Keresztben van csupán főlhalmozva.

Az Égből jött jelszó, a legszebb szózat ékesíti zászlónkat s nincs akadály, melyet le ne tudnánk küzdeni. A kereszt nemcsak a menyország ajtajának kulcsa, de a földi sikereknek is — nemes vonatkozásokban — a legbiztosabb országutja a „Keresztutja.”

Még az első műsoros ünnepségünk közönsége jól megfért a zárda nagytermében, de a most, február 26-án lezajlott ünnepség közönsége már megtöltötte a Márdirosz-féle nagytermet.

Az elmúlt évben egy-egy főrendezőnek 2—3 ünnepség is jutott lebonyolításra, hogy a hozott határozatoknak, mely szerint minden hónapban egy-egy műsoros ünnepség rendezendő, eleget tehessünk, s most? a vezetőségnek nagyon tapintatosnak kell lennie, hogy a műsoros esték megrendezésében előállott nemes versengésnek úgy tegyen eleget, hogy senki meg ne sértődjön, mindenki nemes ambíciójában kielégüljön.

Örvendetes erőt adott az ünnepségek látogatásának a + hadsereg dalosztályának, a helyi dalárdának megalakulása és a műsoros estéken való szereplése.

Hiába minden rögre épített tudományos elmélet, a kereszt fényét elhomályosítani nem lehet. Kiűzhetik az iskolák termeiből, gunyolódásokkal sokaknak óracsőgőjéről lekapcsolhatják; jöhet idő, hogy még a tornyokról is ledöntik ideig-óráig, de a lelkekből a kereszt hatalmát kitörölni nem lehet. Amit oda isteni kéz beplántált, véges, reszkető emberi kéz ki nem gyomlálhatja. A kereszt fénye örökké ragyogni fog.

Angi Balázs.

HIREK.

— **Misszió hir.** A helyi Misszió választmánya február hó 23-án tartott ülésén városunk nagy halottjának, Görög Joachimnak emlékét jegyzőkönyvileg örökitette meg. Egyben elhatározta, hogy a legközelebbi Misszió-estét a nagy halott iránti kegyeletből, csak március hó 13-án, kedden este rendezi meg.

— **Willer képviselő interpellációja.** Olvastuk volt az újságokban, hogyan értelmezi kötelességét az udvarhelyi pénzügyigazgató, aki megtiltotta hivatalnokainak, hogy a közönséggel másképpen mint román nyelven bármit is beszéljenek. A magyar parlamenti csoport megbízásából a kamarában Willer József tette szóvá az esetet, interpellációban fejtve ki a kamara számára az eset furcsaságát és a helyzet tartatlanságát. Senki sem vádolhat bennünket azzal, hogy nem akarunk románul megtanulni, mondotta, mert hiszen a mi magunk érdeke, hogy az állam nyelvét elsajátítva a többségi nemzettel minél simábban és minél könnyebben érintkezhessünk. De rendkívül furcsa dolog, hogy az embert pont akkor kényszerítsék nyelvtanórára, amikor keservesen fizeti meg az adóját. Az adófizetés ténye hazafias cselekedet, amelyet nem használhatnak ki holmi tisztviselő urak, hogy nemlétező hivatali érdemeiket igen problematikus értékű nemzeti érdemekkel pótolják. A fináncnak az a kötelessége, hogy az állam pénzét kezelje, a politikához azonban semmi köze — Az érdekesen előadott interpellációra a miniszterelnök választását figyelemmel várjuk.

— **Igazgatói kinevezés.** A napokban érkezett le dr. Péterffy Lőrinc esperes plebános, kerületi tanfelügyelő urhoz a püspök ur 757/1928. számú leirata, mely tisztelendő Mayer Valentina nővérnek a helyi irgalmas nővérek vezetése alatt álló püspöki elemi leányiskola igazgatójává történt kinevezését adja hírül.

— **Uj harang a tekerőpataki templomban.** Örömmel értesülünk, hogy idősebb Farkas József tekerőpataki birtokos, a tekerőpataki egyház részére egy 38 kilós Novotny-féle Szent Antal harangot hozatott 8000 lej értékben. Isten áldja meg nemes cselekedetét.

— **Doktorráavatás.** A szegedi tudományegyetemen január hónapban avatták doktorrá Novák Lajost, Novák Gyula remetei kereskedő fiát. A fiatal orvos hazajött szülőfalujába s amint értesültünk, ott is fog praktizálni kezdeni.

— **A szárhegyi Szentkereszt hadsereg.** Ferenczy Mária főrendezésében rendkívül jól sikerült műsoros ünnepséget rendezett február hó 26-án a Márdirosz Gyula nagytermében a helyi férdfalárda részvételével. Műsor: 1. P. Kristó Modest megnyitó beszéde, melyben a kereszt diadalmas térfoglalását ismertette. 2. Ének a dalárda által b. e. Görög Joachim legszébb darabja „Mi már csak nyelvünkben élünk.” 3. Monológ. Előadta Angi Béla. 4. Bohózat: A narancs. Előadták Angi Böske, Csörgő Teréz, Czibalmos Ferenc, Ferencz Klára, Barabás Lajos és Ferenczy Rezső. 5. Szavaltat Porha hullók, leborulók, nagyon szépen szavaltta Keresztes Annuska. 6. Bohózat: A lóvásár. Előadták Ferencz Teréz, Ferenczy István és Rezső, Czibalmos Ferenc. 7. Ének a dalárda által. 8. Záróbeszéd, melyben P. Kristó Modest házfőnök főleg a dalárda támogatására hívja fel a figyelmet. Ez egész ünnepség oly fényesen sikerült, a szereplők oly remekül játszottak, hogy az együttesből nehéz volna egyes szereplőket külön kiemelni. A főrendezésért Ferenczy Mária minden dicsőretet megérdemel. A rendezésben, énekszámokban közreműködtek P. Kristó Modest, gyermekszámokban Angi Balázs.

— **Misszió délután Ditróban.** A ditrói Misszió Társulat elhatározta, hogy helyi szegényeknek hathatósabb segíthetése érdekében a nagybőjt folyamán minden vasárnap délután műsoros előadást rendez. Az első február 26-án tartották meg. A nemes, emberbaráti célért lelkesedő és áldozni tudó közönség zsufolásig töltötte a polgári iskola nagytermét. Az ajtókat ki kellett nyitni, hogy a folyosókon maradt emberek is a számokat legalább részben élvezhessék. A rendezőség pedig és a Misszió vezető-

sége kedves, változatos programot adott. Ezek a sorozatos előadások nemcsak emberbaráti célt szolgálnak, hanem egyuttal kulturtörökvést is jelentenek. És novelő hatásuk van. Segítenek átvinni közseink életébe azt a felfogást, hogy itt is haladnunk kell s a vasárnap délutáni üres és sokszor nyers szórakozásukat próbálják meg nemessebbel és hasznosabbal pótolni. Hogy legyünk már itt is igényesek és keressünk szebb, jobb időtöltéseket.

A ditrói Misszió Társulat, amikor erre a sok munkával járó sorozatra vállalkozott, nemcsak fájdalomra hoz irt és könnyeket töröl, hanem nevel és dolgozik a lelki szegénység ellen, művelődésünk érdekében. Legyen jutalma a megértés és a hála.

— **Uj eszperántó tanfolyam.** A sikeresen végződött tanfolyamok után új kurzusok kezdődnek városunkban. A fatelepek tisztviselői részére rendezett kurzuson kívül egy délutáni s egy esti nyilvános jellegű tanfolyam kezdődik a központi róm. kath. iskolában március hó 5-én, hétfőn d. u. 6 órakor és este fél 9 órakor.

— **Műsoros gazdabál Ditróban.** A ditrói Gázdakör febr. 18-án tartotta szokásos évi bálját, amely, mint eddig minden alkalommal, most is fényesen sikerült. A műsort dr. Gaal Alajos bevezetője nyitotta meg. Gyergyó gazdasági esdőjét fejtegette és a bajok orvoslásának módjait jelölte meg. A Jancsi és Juliska című háromfelvonásos vígjátékban Csiby Ágneska, Keresztes Laci, Petres Erzsike, László József, Józsa Sándor, Bara Erzsike, Bajkó Karola, Köllő Mariska, Balla József, Csiby Pista, Benedek József, Csiby Ferenc, Császáz János és Csiby Tóni mulattatták hosszú időn keresztül a közönséget és érték el az utóbbi idők egyik legnagyobb vígjátéki sikerét. A rendezésért Petres Náci tanító urat kell megdicsérnünk. — A bál fényes erkölcsi sikere mellett az anyagi eredmény is megfelelő volt.

— **F hó 1-én** érkezett meg négy darab állami esdőr városunkba. Furioso és Valea-Dragului angol félvérek, Hajduszoboszló arab, és Favory lipicai. Fedeztetés f. hó 5-én kezdődik.

— **Kivándorlási láz Remetén.** Fazakas Albert kovácsmester tavaly augusztusban Dél-amerikába vándorolt ki. Ismerőseinek onnan irogat és őket is hívja Amerika minden jót ígérő partjai felé. A leveleknek Remetén nagy hatásuk volt, amennyiben mostanában tíz székel fiatalember akarja példáját követni és utánuk talán még sokan. Megdöbbenve állunk e hír hallatára és figyelmeztetjük a szülőföldjüket elhagyni készülöket, vigyázzanak. Hátha a csalogató levél csak ámitás, vagy éppen hamisítvány, leiketlen emberkufároknak aljas mesterkedése, hogy munkásokat szerezzen a gyilkos éghajlatu Braziliának, amelyet nem bír ki európai ember, de ahol éppen ezért mindig kell az utánpótlás munkás kezében. Rosszui teszi, aki kivándorol, vét önmaga ellen, hogy teljes bizonytalanságba megy bele, s vét testvérei, szülői ellen, akiket itt hagy és akiket számukban gyöngít. Nem mind arany, ami messziről fénylik s a siető kivándorló csillogó álmaiból keserves ébredésre lehet elkészülve.

A város ingatlainak árverezése 1928. április 10-ére van kitűzve.

— **Baleset.** Balog D. János, a tekerőpataki gőzfűrésznek hű szolgálja 27-én nagyon megsebesült. Mint gépész már sok ideje, hogy annál a gyárnál szerzi meg a mindennapi kenyerét családjának fenntartására és ez ideig semmi baj sem érte. Dacára annak, hogy úgy hétfőn, mint azelőtt is mindig a legnagyobb pontossággal igyekezett teljesíteni kötelességét, furás közben mégis véletlenségből a balkezén súlyosan megsebesült. Antal József főgépésszel ketten voltak a műhelyben, a furógépnél. Balog, amint igazgatta egyik kezével a furnivaló vastárgyat a furó alatt, úgy tette oda véletlenül a másikat a fogaskerekek közé, hogy azok rögtön bekapták. Mikorra a gépezetet megállították, akkorra már a nagy és a gyürüsujját a tenyérig préselte össze a két fogaskerek. Igyekeztek gyorsan kiszabadítani a kezét a csapdából, amely különösen az egyik ujjáról a húst leszedte egészen csontig. Felépülése sok időbe fog beletartani.

— **Halálos szerencsétlenség.** Laczkó Anna 19 éves remetei leány febr. 25-én, vizet merítve az udvarukon lévő kutból, a sikos jégen megcsuszva, egyensúlyát veszítve, fejével előre a 18 méter mély kutba esett. Esés közben fejét a kut kövein szétzúzta, úgy hogy a pillanatok alatt odasiető háznép és szomszédok csak a holttestét tudták kihuzni. Testvérei, özvegy édesanyja és vőlegénye gyászolja.

— **Borzalmas gyilkosság Tölgyesen.** Február 13-ára virradólag borzalmas gyilkosság híre riasztotta föl a csendes kis falu lakóit. A rettenetes hirt az áldozat Koós Imre felesége bocsátotta világgá: „Agyonvertem a férjemet”. Megtörtént állított be a kora reggeli órákban a község házához a vészna, gyöngye asszony és azt adta elő, hogy a férje teljesen ittasan jött az éjjel haza, fegyverével brutálisan rátámadt, lövöldözni kezdett, amire a férjét úgy meglökte, hogy beesett a szobába és a fegyvert a kezéből kicsavarva, addig ütötte a férje fejét, míg a fegyver össze nem törött.

A nyomozás megejtése végett a községi jegyző azonnal a tett színhelyére sietett, ahol még ott feküdt vérbefagyva az áldozat — feje a rettenetes sok ütéstől teljesen össze volt ronc-solva.

Az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a vészna, gyöngye asszony képtelen volt egyedül oly brutális módon végezni az erőteljes áldozattal, tehát feltétlenül férfi segítő társának kellett lennie. Az ez irányban bevezetett nyomozás teljes eredményre vezetett és kiderült, hogy az asszony régóta szerelmi viszonyt folytatott Bartis Bálint tölgyesi fiatal legénnyel, ami a férjnek is gyanút fogott és felhasználva az alkalmat, hogy Gyergyószentmiklósról a bírósághoz volt idézve, hazulról eltávozott, de éjjel visszatért a lakásába, ahol felesége a legénnyel bezárkózva volt, s midőn nem akarták a lakásba beengedni, a szobába lőtt, mire az ajtó felnyílt s a sötétbe belépő Koós kezéből a legény a fegyvert kicsavarva, azzal addig ütlegelte, míg a fejét össze nem ronc-solta.

A tettest, aki már szekérrel szökni próbált, autón utólérték és letartóztatták, ugyszintén a bűnös asszonyt is.

Toplicai hírek.

— **Adózás.** Az adókvető bizottság megkezdte munkálatait Toplica székhellyel. Működési köre a vidékre is kiterjed. A közönséget értesítéssel hívják be a tárgyalásokra. Az adótárgyalások elég hosszú ideig tartanak. Előreláthatólag április közepén fejeződnek be. Remény van tehát arra, hogy alapos munkát tudnak végezni. Bizalmi férfiak Császáz István és Gráb Mór urak.

— **Angyalkák az égből.** Dr. Léderer városi és galócasi betegsegélyző orvost szomorú csapás érte: két szép kis leánykájának hirtelen és váratlanul jött elhunyt. A skarlát annyira erőt vett a két kis teremtesen, hogy atyjuknak önfeláldozó gondossága, ápolása és minden orvosi tudása sem menthette meg. Előbb a 4-ik éves kislánya hunyt el, azután a kisebbik. Megtörtént az isteni Gondviselés határozatában, a kiváló gyermekorvos szintén betegesen fekszik.

— **Halálozás.** Braic János százszéregeni h. rendőrkapitány édesanyját vasárnap temették Toplicán nagy részvéttel.

Megbízható

magas csiraképes fajtisza eredeti **Ehrfurti** vetemény és virágmagvakat, **északnémetországi** ólomzáralt **takarmányrépa**, továbbá **lóhere, lucerna, fűmagvak** és másfajta gazdasági magvakat előnyös árban; **adagolt vetemény és virágmagvakat.** Viszonteladók részére előnyös feltételek mellett szállít.

Ehrfurti vetőmagvak

nagyban kereskedése

Târgu-Mureş.

4-1

— **Farsangi táncestély.** A r. kath. egyház vezetősége, műkedvelők bevonásával, a helybeli „Uránia” mozi nagytermében fényesen sikerült estélyt rendezett. Színre került „A mozgóképek” című 3 felvonásos bohózat.

B. Márton Irén talpraesett, kedélyes modorával oly ügyesen játszott, mint egy született színész. Művészi játékát virágcsokrok s szünni nem akaró tapsok jutalmazták.

Blumenthal Zoltán kereskedősegéd az após szerepét igen ügyesen alakította. Komolysága, műügyetlensége bámulatraméltó volt.

Róth Miklós, Balabán Márton humora igen tetszett a közönségnek. Grünstein Margit az anyós szerepét, Feigl Miksa a titkárt jól alakították. Sámuel Andor az erőművészt, valamint Csoma Mariska és Bozsejovszky Manyi a nekik osztott szerepeket mindenki megelégedésére játszották el.

Különösen az erkölcsi siker minden bírálaton felülálló volt.

— **Szünetel a mozi.** Mintegy két hete, a gazdasági viszonyok és pénztelenség miatt, Mann Zoltán mozibérlő a mozielőadásokat bizonytalan ideig beszüntette.

* Jó karban levő harmoniumot a Kath. Legényegylet megvételre keres. Ajánlatok Márton Áron s. lelkész Gheorgheni címre küldendők.

* **Eladó** egy jókarban levő századosmérleg (500 kg-ig) hitelesített. Szárhegy, Szekula Imrénél.

3-1

Két székegy ember beszélgetéséből:

— Hallod-e komám, te azt nekem a multkor nem is mondtad, hogy a Tekerőpataki új malomban az őrlés délután 5 órakor kezdődik. Én ezt nem tudva, elküldtem a fiamat és leányomat a mult héten kora hajnalba egy jó szekér őrlőni valóval, hát biza este 7 óra után kerültek haza.

Már éppen meg akartam szidni a gyermekeket, hogy miért nem mentek más malomba, mikor mondja a feleségem, hogy milyen szép lisztet csináltak s mégis kevés a korpa; így aztán még meg kellett dicserjem őket, hogy megvárták türelmesen a délutánt s nem koricáltak el más malomba, ahol esetleg ép úgy megkéstek volna.

Ha az ember tudja, hogy délután 5 órára elérkezik a malomba menni, akkor csaknem egész nap végezheti a dolgát s este 8-9 órakor mégis hon lehet a kész lisztel, mert mint a leányom mondja, igen gyorsan megy az őrlés s egyszerre kettőnek őrlnek.

A kis leányom megígérte az igazgatónak, hogy rokonságunk és jóismerőseink között reklámozni csinál annak a malomnak, de meg is teszi, sőt én is segítek neki abban, mert az a malom megérdemli, hogy pártoljuk.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Márc. 3-án és 4-én, szombaton és vasárnap

Motor menyasszonya.

Főszerepben Lee Perry és Angello Ferrari. James Cox világhírű regényének filmváltozata. Pazar kiállítású dráma a modern nők életéből. 7-én és 8-án, szerdán és csütörtökön:

Hereeg és kokott.

Leo Birinszky világhírű műve után készült filmremek melynek főszerepét az isteni Lucy Dorain és Willy Fritsch játsszák. A látványos, nagystílusú szűzse, egy bájos és lebilincselő mese vezetéssel a szezon legjobb filmjei sorába emelik. 10-én és 11-én, szombaton és vasárnap

Casanova

a szezon kimagasló eseménye. E film ismertetése szinte fölösleges; a társadalom minden rétege várva várja a nagy napot, midőn megtekintheti azt. Epp ezért kérjük a közönséget, hogy jegyeiről előre gondoskodják és a tolongás elkerülése végett lehetőleg szombaton látogassa a mozit.

Jön: **Őszi nagygyakorlat.**

SPORT.

Magyarország 1928. évi korecsolyabajnokságai.

Gyorskorecsolya bajnok: Eötvös Zoltán.

Eredményei. 500 méteren: 48.4 mp. 1500 méteren 2 perc 31.1 mp. 5000 méteren 9 perc 12 mp.

Férfi műkorecsolya bajnok: Lápocsy.

Női műkorecsolya bajnok: Hecht Edit.

Páros bajnok: Orgonista—Szalay pár.

A helyi Sport Egylet versenye. A helyi Sport Egylet febr. hó 26-án, vasárnap délután rendezte meghívásos korecsolyaversenyét. Mint-

hogy a több mint két hétig tartó enyhe idő miatt versenyzőink nem trenirozhattak, a verseny favoritjai csak bemutatásokra szorítkoztak s így a verseny a 12 év alatti gyermekek 100 méteres és kis gyermekek 50 méteres futóversenyévé zsugorodott. A 100 méteren I: Gereöffy Csanád 16¼ mp. II: Bazilidesz Géza. III. Dobribán Andor. 50 méteren I: Málnássy Józsi, II: Csiky Marianka, III: Málnássy Mária.

Versenyen kívüli gyakorlatokat a Vajda—Elzenbaum, Ávéd—Berkovits és a maroshévi Lőwy-pár mutattak be. A Vajda—Elzenbaum pár tavaly óta óriásit fejlődött. Plasztikus szép gyakorlataik általános tetszést arattak. Ha továbbra is az eddigi ambíció hevíti s kiváló tanáruk, mondhatnók trénerük, Nagy Gyula utasításait mindenben követik, még igen sokra vihetik.

Az Ávéd—Berkovits párnál az összedolgozás hiánya élénken érzett, bár mindketten rutinos korecsolyázók.

A maroshévi Lőwy-pár gyönyörű mutatóványait is zajosan megtapsolta a közönség.

A bemutatók után cigányzene mellett vette kezdetét az általános korecsolyázás, mely a legjobb hangulatban a késő esti órákig tartott. Sajnálattal láttuk azonban, hogy nemcsak a Sport Egylet nemes intencióit értékelni nem tudó, sportérzékletlen közönségünk legnagyobb része tartotta magát távol a versenytől, hanem még olyan aktív sportembereink is, akikről pedig sportkörökben joggal elvárhatják a Sport Egylet minden nyilvános megmozdulásának hatatos támogatását.

Pályázati felhívás!

A Ditrói Takarékpénztár részvénytársaság ditrói cégnél, részint a szolgálati idő lejártá, részint elhalálozás miatt megüresedett — igazgató, — pénztárnok, — irodatiszt és ügyész — állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat bizonyító működési s végzett tanulmányaikat, valamint erkölcsi magaviseletüket és román állampolgárságukat igazoló hiteles bizonyítványokat — pályázati kérelmükhöz csatolva —

folyó év 1928. március hó 18-án d. u. 6 óráig alulírottához nyújtsák be, mert a később beérkező ajánlatok mellőztetnek.

Pályázati feltételek:

a) alkalmaztatás tartama a választó közgyűlés napjától számított 6 év;

b) képesítési kellék:

1. igazgató és pénztárnok részéről — középiskolai érettségi bizonyítvány,
2. irodatiszt részéről — középiskolai IV. osztályu végbizonyítvány,
3. ügyész részéről — ügyvédi oklevél s kamarai bejegyzés;

Hirdetmény.

Alulírott bankok közös értekezleten elhatározták, hogy a **tőkekamatadót, melyet a betétek után 1927. év végéig sajátjukból fedezték, a jövőben az összes többi városok bankjaihoz hasonlóan, a betevők terhére levonásba fogják hozni.**

Gyergyószentmiklós, 1928. február 29.

Gyergyói Első Takarékpénztár r. t.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár r. t.

TUTUN-gerie NAGY

Chiose.

GHEORGHENI.

Piața.

Kaphatók

az alábbi román és magyar lapok és folyóiratok:

ROMÁN:

Dimineața
Cuvântul
Universul
Adeverul Literar
Pardon
Furnica
Dimineața copil
Realitatea
Patria
Spectatorul

MAGYAR:

Ellenzék
Keleti Ujság
Brassói Lapok
Székely Szó
Gyergyói Ujság
Maros
Hétfői Napló
Sherlock Holmes
Erdélyi Képes Lap
Kaviar
Álmoskönyv

KÜLFÖLDI LAPOK

Tolnai Világlap
Szinházi Élet
Panoráma
Rádió Ujság
Record divatlap
Schöne Wienerin
Uj Divat
Tündér Ujjak
Die Woche
Uj Idők
Wiener Jurnal

és valamennyi időnként megjelenő regényfüzetek.

Nyomatott Sándory Mihály könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Halló! Mandel Béla Halló!

dusan felszerelt cipőraktárát
Főter 10. szám alatt megnyitotta.

Női, férfi és gyermekeiknek nagy választékban, valamint sárcipők a leggyorsabb és legkényesebb igényeket is kielégítő prima áruig.

Tekintse meg 4-1
vételkötelezettség nélkül!
Pontos és előzékeny kiszolgálás!!!

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 618/1928.

Concurs.

In conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Legei Statutului Funcționarilor Publici și în baza dispozițiunilor art. 60 din Legea U. A. publică concurs pentru complectarea postului de impiegat la biroul de populație vacant la Primăria comunei urbane Gheorgheni.

Postulanții în conformitate cu dispozițiunile art. 7 din Statutul Funcționarilor publici vor atașa la cerere documentele prescise la art. amintit.

Postulanții cari ocupă de prezent funcțiune publică vor indica aceasta în cererea lor înaintându-se cererea prin autoritatea la care funcționează cu referințele potrivit art 7 din Regulamentul Statutului.

Postul va fi retribuit conform bugetului anului curent.

Postulanții vor adresa cererile lor Primăriei inseris înaintându-se până la 1 Aprilie a. e. cu atât mai vârtos că cererile sosite mai târziu nu se vor lua în considerare.

Gheorgheni, la 28 Februarie 1928

Primar:

Șef de serviciu:

Dr. Benke.

Kassay.

Ifjusági könyvek

nagy választékban

== Sándorynál ==

== kaphatók. ==